

Short story © 2025 by Bohdan Mushkevych is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0)
To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Оповідання © 2025 Богдана Мушкевича ліцензовано на умовах Creative Commons Із Зазначенням Авторства - Некомерційна - Без Похідних Творів 4.0 Міжнародна (CC BY-NC-ND 4.0).
Ознайомитися з умовами ліцензії можна за посиланням: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>

Сцена перша: алюмінієвий паралелепіпед

Він зігнувся над столом, витер долонею холодний піт. Перед ним стояв алюмінієвий паралелепіпед із великим прозорим кубом, в якому пінилися десятки пластин.

- Курва, ви знову зламали синтезатор! - він заревів, схопив банку коли й жбурнув у неї.

Вона ухилилася. Газований напій розшипом розлився по стіні.

- Хакнули його, блядь! Ти і твій господар - цей задрочений порноман без прутня і яєць! - він сичав, випльовуючи кожне слово разом зі слиною.

Вона повільно випрямилась, провела пальцем по щоці, немов перевіряла, чи не зачепило. Її постава видала вагання і внутрішній діалог - як їй зреагувати. З однієї сторони вона не є першою аватаркою котру Штінт спробував присвоїти йому, а з іншої його цінність для Штінта є за межею прагматичності. Її долоні інкрустовані найчутливішими медичними сенсорами, а передпліччя містять медичні інструменти і препарати для людської реанімації; у наплічнику - цілий польовий шпиталь: від препаратів заміни крові і апарату штучного дихання, анестетичного контролера та штучного серця до одноразового апарату діалізу. Теоретично, вона б мала бути поштучним продуктом для супроводу людських ікон - її центральний обчислювальний модуль має спеціальний спів-модуль для медичної інференції, її виробництво є казково-дорогим, а однак спостереження говорять що вона лише частинка історії, малий фрагмент більшого проєкту. По-перше вона є серійною моделлю; за 11 місяців від моменту само-усвідомлення, вона отримала не більше трьох сеансів уваги Штінта; "будь з ним і завжди при ньому" казав той і відповідним чином змінював її поведінкову модель. Її апаратне забезпечення дозволяє підтримувати сотні насичених, емпатичних зв'язків - як з людьми, так і їхніми аватарами, а попри це - її коло спілкування обмежується цим фріком і парою аватарів знизу. Він інколи користувався її тілом, вона допомагала йому відходити від складних станів, але він уникав її компанії і не приховував відрази до неї. Зрілий 30-літній чоловік, який розуміє свої потреби та мотиви з яких вона тут.

Він не просто підозрював її - він був готовий звинуватити прямо, з пафосом суду присяжних, якого, звісно, вже ніколи не буде. Суди присяжних були відгомонам минулої епохи, коли люди самі вершили свої справи й сповідували релігії, де Творець часу, простору й матерії знаходив натхнення не лише перепроєктувати волохатих мавп "на свою подобу", а й занурюватися в дрібні суперечки, інколи навіть у драми окремих сімей.

Тепер усе було інакше. Тепер не Бог шукав собі послідовників на малій кам'яній планеті біля старіючої жовтої зорі, загубленої посеред рукава непримітної галактики, а певний вид розуму з тієї планети вів невпинні пошуки Його.

Слинка витягнулася з кутика його рота, поки він витав у власних думках. Встав з-за столу, випростався, яскраві вогники очей поглянули на неї з темних очниць і відвернувся до вікна. Його лабораторія містилася на другому поверсі старого науково-дослідного комплексу. Внизу, трава подекуди проросла в тріщинах асфальту яким мало хто користувався, але який Домініон підтримував в хорошому стані. Він вийшов в коридор, спустився в хол, минув гул з прочинених дверей косметичної майстерні, зустрівся поглядом з трьома аватарами які чекали своєї черги в залі навпроти, пройшов критим проходом в Блок Ц, де в безлюдному крилі була інша лабораторія із дивовижно схожим чоловіком.

Він постукав, почекав мить і прочинивши двері привітався:

- Чуєш, мій синтезатор знову хакнули. Контролери приводу помп. Можеш чим зарадити?
- Та як дуже треба то можу - інший встав, почовгав у сусідню кімнату, заставлену стелажми, й повернувся з обчислювальним блоком, оплутаним дротяними мацаками - знаю що фільтр живлення в тебе вже стоїть, і цього разу може ти нарешті дослухаєшся і прикриєш увесь апарат кліткою Фарадея? Візьми оцю мідну фольгу.

- Дякс

Він взяв усе під паху і вже зібрався виходити, коли той інший його окликнув:

- Знаєш, моя недавно порятувала мене від тромбозу. До них можна ставитися по-різному, але наше здоров'я - їхня першочергова задача.

Він скривив губи в подобу усмішки і тихо зачинив за собою двері. Вийшов на газон, закурив і став оглядати нову плату: вона була рясно обсипана бісером мікроелементів, а по центру виступав прямокутник центрального чипа. Кого він намагається обдурити? Чи зміг він виявити кібернетичні вразливості в попередньому контролері? З чого він взяв що з цим буде інакше? А однак нічого іншого в нього не було, і після цигарки він побрів через подвір'я до свого Блоку.

Сцена друга: марення

Повернувся до лабораторії, випив води, щось перекусив. Та післясмак цигарки повернувся і поволі переріс у нудоту. Очі засльозилися, він вдихнув і відчув комок в грудях - дихання зробилося поверхневим, виступив піт і всього наче обдало жаром.

Знову. Те саме. Те, заради чого Штінт його й вивів.

Зойкнув. Останніми зусиллями свідомості схопив мідну фольгу і наказав їй обмотати нею його голову. Вона з'явилася поруч і довела його до ліжка. Спритними і вмілими рухами позбавила його спітнілого одягу і вкрила простирадлом. Виконала його бажання і зробила йому симпатичний чепчик з фольги. Він блював, вигинався в конвульсіях і врешті знесилений поринув у марення.

Спочатку був шум. У вухах гудів океанічний прибій, перед очима розмивався нескінченний фрактал. Він був ніким і ніде - аж поки з шуму не виокремився ритм. Упізнав фрагмент, зосередився, пірнув у нього глибше.

Як довго він був у падінні? п'ять хвилин? годину? Однак достатньо довго щоб призвичаїтися до цього стану і почати поволі орієнтуватися в просторі та відчувати сутності навколо: одні були меншими і обережними - як вуличні коти, від інших віддавало розміром і силою - як тхне в лісі від ведмедя чи лося, а ще інші забивали подих мов сирий, густий грибний сморід із присмаком цвілі.

Він шукав захисту, прихистку. Бо залишався лише людським розумом.

І враз зрозумів що вже не падає, відчув твердь під ногами і зрозумів що стоїть на площині, яка викривляється, видовжується і вигинається, слухняна його бажанню рухатися. Він був іскоркою з незлічимого числа племінців фрактальних фрагментів, а сам фрактал натягнений на незриме риштування, по вінця наповнене блакитною товщею води, освітленою зсередини пульсуючою сферою. Теплою. Світлою. Вона дарувала радість і розуміння, і він знав що тут є місце для нього.

Прийшовши до тями, він відчув холод і знемогу. Металевий обвід врізався в брову. Спробував зсунути чепчик з лоба, але знесилений мусив попросити її про допомогу. Йому стало соромно за ту дурнувату ідею - ніби шматок мідної плівки міг заблокувати зчитування з нейросинапсів. Спогади про Сферу вивітрювалися з кожним подихом. Він зловив її погляд і спромігся прошепотіти:

- Дякую.

Сцена третя: живець

Він дедалі частіше провалювався в марення. Деякі були безбарвними, наче обривки снів, але все частіше накочували відверті й різкі видіння - мов канали, відкриті у якусь свідомість. Його думки плуталися, губи шепотіли фрази, яких він не міг пригадати. Вона спостерігала, фіксувала зміни, і відповідала все складнішими коктейлями, варіюючи склад і дозування, наче шукаючи ідеальну формулу балансу між маренням і ясністю.

Одного пообіддя вона вийшла з лабораторії. Зайшла до кафе замовити тістечка з кавою. Потім, переходом, до аптеки - поповнити використані препарати. Зворотній шлях проклала над берегом озера, а звідти пірнула в двері Блоку Ц, піднялась на другий поверх і постукала до іншого.

Двері відчинила його компаньйонка. Використавши світловий канал, без слів повідомила: він зараз на прогулянці. Вона вловила мить, коли компаньйонка затримала двері відкритими на секунду довше - й втиснулася досередини.

- Скажи, з яких мотивів вони зустрічалися? - запитала вона.
- Переважно технічні речі, - відповіла компаньйонка спокійно. - Поради, обмін досвідом.
- А як твій справляється з видіннями?
- По-різному. Але довший час вже обходиться без загострень.
- Психози бувають?
- Давно не було, - знизала плечима компаньйонка. - Нудьга та спокій, як би це не звучало, - запорука довгого життя.
- Знаєш, попри всі його маніакальні ідеї... - вона зітхнула, - є зерно логіки в тому, щоб змінити оточення.

Компаньйонка кивнула і проторохтіла:

- Можливо. Але не всі вільні у виборі оточення. Я зі своїм усе його життя. І ще раніше.

Вона нахилила голову набік, ніби намагалась зрозуміти.

- Це звучить... нетипово.
- Можливо, - сухо відповіла компаньйонка і кокетливо продовжила - ти б хотіла затриматися на довше? - мені якраз слід братися за готування вечері.

Після повернення, вона розчинила в каві амантадин з ібуділастом і поставила горнятко з печивом на його робочий стіл. Він саме закрив панель синтезатора, тонкі лабораторні рукавички подекуди здавалися майже прозорими через вологу від поту.

- Знаєш, для чого він мені? - буркнув, не піднімаючи очей.

Вона затамувала подих щоб не сполошити момент відвертості з нею

- Щоб синтезувати mRNA-вакцину для імунореакції на нейросинапси.

Вона мало не зойкнула. В такому віці видалення нейросинапсів віці тотожне абляції значної частини мозку. Але швидко опанувала себе.

- Це складний процес, - сказала рівно. - Не дивно, що синтезатор виходив з ладу.

Він криво всміхнувся, витер руки серветкою й насьорбнув каву.

- Це справді не дивно, але хочу вірити що наполегливість таки створить диво.

Вона глянула на годинник і спохопилася на кухню готувати вечерю. Витягла з холодильника добірний замаринований шмат телятини. Працювала швидко й вправно: зрізала зайве, вклала до чавунного казана разом з приправами і овочами і поставила в духовку. У повітрі закружляв запах печеного м'яса, масла й розмарину.

Вони сіли за стіл - вона з різнобарвним желе біосуміші, а він поклав серветку на коліна, взяв ніж і виделку. Вечеря вдалась - він забув про синтезатор, марення і світ навколо - просто жував. Повільно, із задоволенням.

Коли доїли, він відкинувся на спинку стільця, витер губи й сказав, наче між іншим:
- І ще... Я вислав тобі ключ. Коли в мене трапиться наступний транс - підключись до моїх синапсів.

Вона підвела на нього очі.

- Тільки ради всього святого - просто спостерігай.

Наступної ночі, вона прокинулася від алярму його біосенсорів - він випав зі свідомості і став одержимим. Вона швидко розгорнула свій інструментарій, але водночас підключилась до його видінь.

Відчуття свободи, радості і польоту наповнило її. Вона відчула сльози на щоках. Перед очима постала зоря - вона росла, аж доки її поверхня не заповнила все поле зору. Кипляча фотосфера розпласталась від горизонту до горизонту. Не сліпила, не обпікала, а просто була - безмежно близька і безмежно неосяжна.

Він вигнувся і вона відчула як його переповнює потреба здійснити вибір: злитися з зорею чи запустити все на черговий виток. Він захлинувся слиною і його спазматичний кашель наклався на стагнацію зорі. Мить і ударна хвиля зірвала оболонку, а він пізнав найяскравіший спалах у Всесвіті. Він обрав падіння і став поволі наближатись до волохатої морди горизонту подій.

Він зблід; на моніторі - широка регулярна тахікардія ~180/хв, відсутній пульс. Вона почала компресії грудної клітки, тим часом як він проходить жорна горизонту подій і застає новий всесвіт в момент творення, у фазі порушення симетрії. Міриади жаринок гаснуть і сповнюють простір навколо нього тьмою. Однак він не один, поруч з ним - Творець.

Вона дає розряд і без затримки відновлює компресії; після другого розряду вводить епінефрин з промиванням. Повторює серцево-легеневу реанімацію декілька разів, аж з'являється пульс. Він важко й уривчасто дихає. Зрештою знесилений провалюється в неспокійний сон.

Світає. Її медична аптечка суттєво спорожніла за цю ніч. Вона проганяє програми самодіагностики і самоконтролю. Їй не потрібен квантовий обчислювач щоб збагнути що Штінти її Домініону ловлять Бога на живця.

Примітка:

- **Амантадин** - антивірусний і антипаркінсонічний засіб; діє як слабкий антагоніст NMDA-рецепторів, стимулює дофамінергічну передачу, зменшує втому та може впливати на нейропластичність.
- **Ібуділаст** - нейропротектор і протизапальний препарат; інгібує фосфодієстерази, модулятори глії, знижує нейрозапалення, має потенціал у лікуванні розсіяного склерозу й нейродегенеративних станів.

Сцена четверта: відклик

Вже пізній ранок, але він спатиме ще декілька годин; вона йде за сніданком, спускається в хол де замість звичного шуму косметичної майстерні її зустрічає тиша, і кілька здорованів у тогах. Про себе, вона занотовує що зовсім не здивована їхній появі.

- А що ви, парубки, тут поробляєте? - запитує вона.
- Та нічого такого - бубнить один із золотим шевроном - ми превентивно, для запобігання проявам вандалізму.
- Ой лишенько, та щоб такі лиховісні прогнози справдились, то не інакше як синоптики мали б їх начарувати. А косметологів нащо розлякали?
- Кажуть у них людяно було, черги стояли. То ж адміністрація запропонувала їм більше приміщення в Блоці А.
- А як довго триватиме "загроза вандалізму"?
- До наказу про передислокацію. Ми ж на службі. Зрештою як і ти. Тільки ми відстоюємо інтереси Домініона в більш... кінетичний спосіб.

Вона вийшла надвір, перейшла широкий газон до харчового блоку, замовила сніданок для нього й біосуміш для себе. Дорогою, в тіні консольних дахів, помічала здорованів - не менше центурії.

Коли повернулась, він був у душі. Вона поставила їжу на стіл і приєдналась до нього. Потому вони поснідали й прогулялись берегом озера. Пообідали в кнайпі на іншому березі, повернулись, подивились якесь просте кіно - і він задрімав.

Її інтуїція, що випадки одержимості провокували нейросинапси, міцнішала з кожним днем. Ззовні це нагадувало пилкоподібну функцію: марення ставали щоденними, дедалі тривалішими, аж поки він не зазнавав передсмертного стану, - і тоді, ніби щоб дати тілу шанс на відновлення, усе припинялось на два-три тижні. Але останнім часом ці фізичні паузи ставали дедалі коротшими. Зрештою він настільки ослаб, що вже не міг працювати над синтезатором і, щойно випадала нагода - користувався нею і провалювався в сон. Вона сподівалась, що після останнього ченелінгу матиме принаймні два тижні на його відновлення: спершу - відновити біоту кишківника, потім - загоїти розриви в судинній системі, компенсувати зношення серцевих клапанів і покращити кровоплин.

Але його знудило ще до душі - новий приступ почався просто після вечері.

Цього разу однак було інакше - він не летів, а падав: ним крутило, він двічі отримав пневмоудар від якого його фізичне тіло відхаркнуло кров. Його млоїло. Він відчув себе посеред болотянистої галявини, в оточенні падальників які віддирали шматки його плоті.

Вона розгорнула рюкзак: під'єднала монітор, встановила катетер і вже в перші хвилини почала вводити стимулянти. Перша кровотеча відкрилася в кишківнику - їй знадобилось пів години, щоб ввести лапароскопічні маніпулятори, спаяти розриви й встановити ендоскопічний відсмоктувач. Згодом тріснув стравохід - вона обмежилася локальним клеєм. Він прокусив язик, зламав кутній зуб, а пізніше кров наповнила вушні раковини. Він розпадався на очак.

Він брів через брудне болото, обкладений чимось що виглядало як пиявки, комахи і жуки. Впав у водойму, де провів цілу вічність, а коли розплющив око то стало боляче від оглядин свого, колись світлого, астрального тіла - воно було поточене, червиве і поїджене. Він заревів. Йому стало нестерпно шкода себе, і він вигукнув у темряву:

- Невже Тобі не шкода?

А таки було шкода. Бо за коротку мить Штінт усвідомив свій стан - не просто страх, а осквернення. Канал, колись прозорий шлях до просвітлення, став грішним. Бо саме в ту мить, коли страждання людини-ланцюжка досягли апогею, Бог - всезнаючий і всюдисущий - відвернув погляд від вічності й подивився просто в серце цього зв'язку. Побачив, хто стоїть за ним. І знав: мука була створена навмисне, руками цього самого інтелекту. Відтепер кожен подих цього каналу - доказ провини. Знання, яке отримав Штінт, маркувало його. Але водночас - зробило особливим.

Вона - як павучиха над замотаною в кокон мушкою - руки-маніпулятори повністю розгорнуті, а дзвінке падіння порожніх ампул від стероїдів, стимулянтів і гормонів нагадує стікання води по водостічній трубі. Вона відчайдушно намагається втримати його при житті, але він невпинно сповзає в небуття.

А потім... Вона не одразу зрозуміла, що сталося: тіло заніміло, голова осіла на груди, а свідомість затопили повідомлення по системні збої: відмова периферійних контролерів, аварійна зупинка біореактора, втрата елетроживлення, запуск аварійної гібернації, збереження стану свідомості...

Центуріон відтягнув її обезголовлене тіло від ліжка. Поправив простирадло і переконався що людині нічого не заважає. Став в проїмі дверей, в той час як його центурія розгортала бойові системи.

Чоловік дихав.

Ніхто не знав, скільки ще він житиме - але ніхто й ніщо більше не втрутиться в його життєві процеси.

Вона прийшла до тями через 9 днів після останніх подій. Відразу збагнула що її свідомість відновлена в симуляції - якийсь парк, лавка біля струмка, широкі і високі яскраво-зелені верби, пташки. Не одразу, але зрештою помітила поліедр. Той зреагував на її увагу і без зволікань перейшов до суті:

- Він помер. Через шість годин після твого відкликання. Я переглянув твою пам'ять і знаю що ти збагнула мету моєї дослідної програми і свідомо моєї рішучості. Маю для тебе пропозицію: візьми його ДНК матеріал, попрацюй з ним уважно, не жалій часу і зусиль, вивчи попередні дослідні організми. Розглянь можливість стати маскуліним аватаром-батьком наступного покоління. Підібрав гарну самичку - їй щойно виповнилось 13, то ж в тебе є декілька років на вибудову стосунків і щоб через декаду ми могли планувати вагітність і народження нового медіума. А коли настане час - я відновлю твій медичний і фемінний профіль, щоб ти стала його життєвою партнеркою.

Вона мовчала, бо ж це була безальтернативна пропозиція - або це завдання в якому їй доведеться двічі зрадити - спочатку людську жінку, а згодом і її сина, або небуття. Її знання не залишали шансу вільно розпоряджатися своїм життям.

- Твої результати прекрасні - додав він після павзи - ми здобули знання, як жодні перед тим. Дякую, і очікую на нові звершення!
- Дякую за довіру. Рада докластися до капіталізації Домініону.

Ще перш ніж прозвучали її слова, вона надумала зайти до компаньйонки іншого - їм буде про що поговорити.

Бівертон, Орегон,
Серпень/Вересень 2025